

Sygn. akt I 1 C 1062/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni

Wydział I Cywilny - Sekcja d.s. rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzanna Stefaniuk-Muczyńska

Protokolant: sekr. sąd. Monika Welka

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2018 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa: **Kancelarii (...) S.A. w K.**

przeciwko: **M. P.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. P. na rzecz powódki Kancelarii (...) S.A. w K. kwotę 1.150 zł (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 638 zł (sześćset trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko M. P. powód Kancelaria (...) S.A. w K. domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 1.676,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, a nadto obciążenia pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, że roszczenie pozwu wynika z wierzytelności przysługującej cedentowi tj., (...) spółką z o.o. z siedzibą w W. wobec pozwanej oraz że wierzytelność tę powód nabył od cedenta w drodze dokonanego w dniu 16 maja 2016 r. przelewu wierzytelności. Podał też, że cedent zawarł z pozwaną w dniu 26 lipca 2014 r. umowę pożyczki kwoty 1.200 zł za pośrednictwem należącej do tej spółki platformy internetowej (...)pl. (...) też, że po przejściu procedury weryfikacji danych osobowych umowa pożyczki wraz z formularzem informacyjnym oraz cennikiem opłat i prowizji została przesłana do pozwanej na wskazany przez nią adres, które to dokumenty pozwana obowiązana była podpisać i odesłać do cedenta, czego jednak w przedmiotowym stanie faktycznym pozwana nie uczyniła. Jednocześnie powód podał, że w dniu 26 lipca 2014 r. cedent wypłacił środki pieniężne pozwanej oraz że uzgodniona i zaakceptowana przez strony umowy całkowita należność z tytułu umowy pożyczki, którą pozwany zobowiązała się zwrócić wynosiła 1.726,95 zł. Wyjaśnił również, że według zawartej umowy pożyczki, w skład całkowitego kosztu pożyczki wchodziły kapitał w wysokości 1.200 zł, prowizja za udzielenie pożyczki w kwocie 296,95

zł oraz opłaty dodatkowe za monity telefoniczne i pisemne w kwocie 180 zł. Powód podał także, że pozwana dokonała na rachunek cedenta wpłaty w łącznej kwocie 50 zł, będąc jednocześnie zobowiązaną do zwrotu pożyczki do dnia 26 sierpnia 2014 r.

Ustosunkowując się do żądania pozwu pozwana przyznała, że zawarła w pożyczkomacie pożyczkę w wysokości 1.200 zł, jednak jak wskazała pożyczkę tę spłaciła w terminie, po czym w otrzymała ponownie formularz pożyczki kwoty 1.200 zł, którego nie podpisała, gdyż było tam wskazane, że całkowita kwota zwrotu pożyczki wynosi 1.511,95 zł, a ona na żadne dodatkowe opłaty się nie zgadzała. Podała także, że pierwsza pożyczka była bez żadnych opłat. Stąd zarzuciła, że nie zgadza się z żądaniem zapłaty prowizji, gdyż na taką się nie zgadzała, podobnie jak i nie zgadzała się na opłaty za monity telefoniczne i pisemne. Zarzuciła też, niezależnie od powyższego, że otrzymywała wyłącznie listy zwykłe, nawet nie polecane, takich listów było kilka, zdecydowanie mniej niż 10, było również kilka telefonów, podczas których krzyczano na nią, że ma spłacić kwotę podaną przez pożyczkodawcę, nie słuchając jej tłumaczeń i wyjaśnień. (vide: protokół rozprawy z dnia 27 października 2017 r. - k. 61-62)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 lipca 2014 r. pozwana zawarła z (...) spółką z o.o. z siedzibą w W. umowy pożyczki na kwotę 1.200 zł za pośrednictwem należącej do tej spółki platformy internetowej (...)

Pozwana nie podpisała przesłanej jej przez pożyczkodawcę pisemnej umowy pożyczki.

Pożyczkodawca wypłacił pozwanej kwotę 1.200 zł.

dowód: okoliczności bezsporne; nadto niepodpisany przez pozwaną dokument umowy pożyczki z dnia 26.07.2014 r. - k. 45v-46v i 19-20v

W dniu 16 maja 2016 r. (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. oraz powód zawarli umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której spółka (...) przeniosła na rzecz powoda przysługujące jej wierzytelności pieniężne wobec dłużników, których lista została wymieniona w Załączniku nr 1 do umowy, wg stanu na dzień 11 lutego 2016 r..

W wydruku wyciągu z tego załącznika pod l.p. (...) wskazano imię i nazwisko pozwanej oraz podano, że zadłużenie wynika z umowy (...) z dnia 26 lipca 2014 r., z terminem płatności określonym na dzień 26 sierpnia 2014 r., o kapitale w wysokości 1.200 zł, a także określono, że kwota zadłużenia łącznie wynosi 1.676,95 zł.

W kolejnym wydruku tego załącznika pod l.p. 72 także wskazano imię i nazwisko pozwanej oraz podano, że zadłużenie wynika z tej samej umowy (...) z dnia 26 lipca 2014 r., z terminem płatności określonym na dzień 26 sierpnia 2014 r., o kapitale w wysokości 1.400 zł, a także określono, że kwota zadłużenia łącznie wynosi 1.676,95 zł.

Na poczet spłaty pożyczki z dnia 26 lipca 2014 r. pozwana dokonała wpłaty w wysokości 50 zł.

okoliczność przyznana przez powoda

W części wstępnej przedstawionej przez powoda pisemnego wydruku umowy pożyczki z dnia 26 lipca 2014 r. wskazano, że kwota pożyczki to 1.200 zł, prowizja 311,95 zł oraz że całkowity koszt pożyczki to 311,95 zł, (...) 1.419,2%, okres trwania pożyczki 31 dni, termin jej spłaty to 26 sierpnia 2014 r.

W §1 w pkt. 1.1.12 tego dokumentu podano zaś, że (...) oznacza opłatę za udzielenie pożyczki, którą pożyczkobiorca zobowiązany jest uiścić pożyczkodawcy zgodnie z tabelą opłat i prowizji.

W pkt 1 tabeli opłat i prowizji kwota prowizji została ustalona jako wzrastający procent w odniesieniu od okresu na jaki pożyczka została udzielona i w przypadku pożyczki na 31 dni została określona w wysokości 26,80% kwoty pożyczki.

Natomiast w pkt. 10.2.1 i 10.2.2 określono, że w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki pożyczkodawca ma prawo do podjęcia czynności mających na celu dochodzenie roszczeń, polegających w szczególności na wysyłaniu upomnień

za pośrednictwem SMS, poczty elektronicznej, wezwań do zapłaty w formie pisemnej oraz wykonywaniu telefonów do pożyczkobiorcy; a także że posiada on prawo do obciążenia pożyczkobiorcy kosztami tych działań zgodnie z tabelą opłat i prowizji.

dowód: niepodpisany przez pozwaną dokument umowy pożyczki z dnia 26.07.2014 r. - k. 45v-46v ; tabela opłat i prowizji pożyczkodawcy - k. 50-51

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przedstawione przez powoda wydruki oraz dokumenty prywatne, których treść - w przeciwieństwie do ustalenia wynikających z niej konsekwencji – nie była przez pozwaną kwestionowana.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych w oparciu o ten materiał ustaleń faktycznych, Sąd doszedł do przekonania, iż powództwo zasługiwało na uwzględnienie, jednakże wyłącznie w zakresie kwoty 1.150 zł, na którą składała się suma wypłaconej pozwanej kwoty pożyczki, tj. 1.200 zł, pomniejszonej o wysokość wskazanej przez powoda dokonanej przez pozwaną wpłaty w wysokości 50 zł, a także żądane od tej należności odsetki ustawowe i odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie tej sumy.

W zakresie tej należności znajdowały one oparcie w przepisach kodeksu cywilnego regulującego umowę pożyczki i świadczenia uboczne w postaci odsetek za opóźnienie (art. 720-724 kc i art. 481 §1 i 2 kc). Przywołany przepis art. 720 kc stanowi bowiem, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości; zaś przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w szczególności art. 3 ust. 1 określa, że przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, a także art. 3 ust. 2 pkt 1 określający, że za umowę o kredyt konsumencki uważa się również umowę pożyczki. Rozstrzygając w powyższy sposób Sąd miał na względzie, iż w zakresie kwoty obejmującej zwrot kapitału pożyczki pozwana nie wykazała, że dokonała jej spłaty w pełnej wysokości, nie przedstawiła bowiem żadnego potwierdzenia dokonania takiej wpłaty.

W pozostałym jednak zakresie, tj. w części obejmującej roszczenie o zapłatę prowizji w wysokości 296,95 zł i opłaty dodatkowej za monity telefoniczne i pisemne w kwocie 180 zł - powództwo pozostawało niezasadne. W tej części powód nie udowodnił bowiem, by pozwana pozostawała związana przewidzianymi te opłaty postanowieniami umowy, tj. by była zobowiązana do ich zapłaty na rzecz pożyczkobiorcy, od którego powód nabył dochodzoną pozwem wierzytelność. Skoro bowiem okolicznością bezsporną w sprawie był fakt niepodpisania przez pozwaną umowy pożyczki przesłanej jej przez pożyczkobiorcę, a jednocześnie pozwana przeczyła podawanej przez powoda informacji, że zobowiązana była do zwrotu kwoty pożyczki wraz z kwotą prowizji i opłat za monity, to rzeczą powoda była wykazanie roszczenia w tym zakresie. Same twierdzenia zawarte w pozwie w przedmiocie procedury weryfikacyjnej poprzedzającej wypłatę pożyczki Sąd uznał za niewystarczające, gdyż gołosłowne. W tym stanie rzeczy, z uwagi na okoliczność, iż pozwana stała na stanowisku, że uzyskana przez nią pierwsza pożyczka miała być pożyczką „bezkosztową”, przeciwne temu stanowisko powoda, wobec braku dowodów potwierdzających to stanowisko Sąd ocenił jako nieudowodnione.

Niezależnie od powyższego roszczenie w tym zakresie pozostawało nieudowodnione, również i z tego względu, że powód nie wykazał jakie i w jakiej ilości czynności windykacyjne pożyczkodawca wobec pozwanej wykonał oraz nie podał, w związku z którymi konkretnymi czynnościami takie opłaty pozostały przez pożyczkodawcę naliczone.

W zakresie zaś wskazanej przez powoda opłaty z tytułu prowizji Sąd miał również na uwadze, iż opłata ta w świetle wydruku treści umowy stanowiła całkowity koszt pożyczki, zaś umowa definiowała ją jako „opłatę za udzielenie pożyczki, którą pożyczkobiorca zobowiązany jest uiścić pożyczkodawcy zgodnie z tabelą opłat i prowizji.”. Opłata

ta w istocie rzeczy pełniła zatem funkcję wynagrodzenia za fakt udzielenie pożyczki i udostępnienia pożyczkobiorcy kapitału w określonej wysokości, przez co odpowiada istocie oprocentowania. Z uwagi na określenie wysokości tej prowizji w relacji do czasu korzystania przez pozwaną z pieniędzy pożyczkobiorcy (kapitału pożyczki) oraz sumy pieniędzy postawionej do dyspozycji pozwanej opłatę tę należało postrzegać jako ukryte odsetki, co w ocenie Sądu zmierzało do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Wniosek ten był tym bardziej uzasadniony, że w umowie nie ustalono oprocentowania pożyczki, gdyż nie umówiono się o odsetki kapitałowe, a jednocześnie wysokość prowizji została określona wielkością procentową. Działanie to, jako sprzeczne z obowiązującym przepisem art. 359 §2³ kc pozostawało nieważne (art. 58§3 kc). Ponieważ jednocześnie jednak powód nie twierdził, by pożyczkodawca naliczył pozwanej odsetki od pożyczonego pozwanej kapitału, nie znajdowała zastosowania norma art. 359 §2² kc.

Mając powyższe na uwadze - ponad zasądzoną w pkt. I wyroku kwotę 1.150 zł - Sąd w pkt. II wyroku powództwo oddalił. Orzeczenie w tym zakresie wydano z uwzględnieniem brzemienia art. 6 kc a contrario. Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest bowiem wykazanie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi. (tak też SN w wyroku z dnia 12.07.2006, V CSK 187/06, M.Prawn. 2006/16/849). Ciężarowi wykazania tej okoliczności powód zaś uchybił.

Fakt jedynie częściowego utrzymania się przez powoda ze zgłoszonym w pozwie roszczenia znalazł swoje odzwierciedlenie w treści rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w punkcie III wyroku. W zakresie żądania różnicy pomiędzy dochodzoną kwotą 1.676,95 zł, a zasądzoną od pozwanej kwotą 1.150 zł - powód został bowiem uznany za przegrywającego spór. W konsekwencji Sąd uznał, że powód w stosunku do pierwotnie zgłoszonego roszczenia utrzymał się w 68,58% i w tym zakresie wygrał proces, pozwany zaś w pozostałej części. Na koszty procesu składały się koszty poniesione wyłącznie przez stronę powodową w postaci: uiszczonej opłaty sądowej w kwocie 30 zł, zwrotu wydatków w wysokości 0,3 zł, a także wynagrodzenia z tytułu kosztów zastępstwa procesowego strony powodowej przez występującego w sprawie radcę prawnego, które to wynagrodzenie zostało ustalone w wysokości pojedynczej stawki minimalnej przewidzianej w przewidzianej w §2 pkt. 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804, ze zm. w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu, a więc w dniu 25.05.2016 r.), tj. w kwocie 900 zł. Stosownie więc do przewidzianej w art. 100 kpc zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu – pozwaną obciążało 68,58% poniesionych przez powoda kosztów procesu, czyli 638 zł i taka kwota została na rzecz powoda od pozwanej przez Sąd zasądzona.